

Vastgesteld door de stuurgroep op 23 januari 2014.

Ontwerpaspecten dl 6

Mattie Blauw, Marike Geerdink, Gerard Boon, Jeanot Bijpost, Ank Jonkman, Aart Koenhein, Stefanie Kelterman, Hans Lapidaire, Frans Rijkers en Vincent van Toledo

12. Bijzondere aspecten van verstrekken

- 12.1. Inleiding
- 12.2. Bewerkers
- 12.3. Protocolleren
- 12.4. Verstekkingsbeperking
- 12.5. Steekproeftrekking
- 12.6. Aanvullende diensten

Aanvullingen op hoofdstuk 9

- 12.7. Verwijderen van gegevens in relatie tot bewaartermijnen en archiveren
- 12.8. Gebruik van technische sleutels binnen berichtcycli
- 12.9. Samenwerking tussen gemeenten (overgehaald van dl 1)
- 12.10. Sleutels t.b.v. deelautorisaties

12. Bijzondere aspecten van verstrekken

12.1 Inleiding

In dit hoofdstuk worden enige bijzondere aspecten die samenhangen met het verstrekken van gegevens uit de basisregistratie besproken. Eerst wordt ingegaan op de rol van bewerkers. Dit zijn organisaties die niet zelf een autorisatie hebben maar die gegevens ontvangen namens een geautoriseerde partij. Vervolgens wordt het protocolleren nader bekeken. Protocolleren betekent dat er aantekening wordt gehouden van de verstrekte gegevens. Voorts hebben ingeschrevenen recht op het verkrijgen van informatie over de verstrekkingen die hen betreffen. De verstrekkingbeperking stelt ingeschrevenen in staat om de verstrekking van gegevens aan bepaalde (groepen van) derden te beperken. In de vijfde paragraaf wordt het verschijnsel steekproeftrekking nader beschouwd. Onder omstandigheden kan dit worden gezien als een (bepaald soort) selectie. Tenslotte wordt ingegaan op het verschijnsel van aanvullende diensten waarbij (ook) gegevens worden verstrekt die niet als zodanig op de persoonslijst staan.

12.2. Bewerkers

Bij het verstrekken van gegevens uit de basisregistratie, kan gebruik worden gemaakt van bewerkers. Dat betekent dat de gegevens worden verstrekt aan de geautoriseerde overheidsorganisatie of derde, maar geleverd aan een andere partij die als bewerker optreedt voor de geautoriseerde overheidsorganisatie of derde. Deze bewerker treedt dan op als ontvanger of postbus van de gegevens.^{1 2}

Omgaan met de identiteit van de geautoriseerde

In het geval dat een bewerker voor een of meerdere geautoriseerden een postbus functie vervult, moet duidelijk zijn dat de bewerker niet zelf de geautoriseerde is maar (slechts) als bewerker door een geautoriseerde is aangewezen. Dat heeft drie consequenties. In de eerste plaats dient vastgelegd te zijn bij de beheerder van de basisregistratie dat een bepaalde intermediair als bewerker voor een bepaalde geautoriseerde optreedt. Deze vastlegging dient dusdanig te zijn dat de geautoriseerde verantwoordelijk is voor hetgeen door de intermediair uit naam van de geautoriseerde wordt uitgevoerd. De geautoriseerde dient daartoe een verklaring te ondertekenen waarvan de strekking is dat de intermediair in zijn naam handelt en dat de geautoriseerde de verantwoordelijkheid voor fouten op zich neemt. Zo een verklaring moet onderdeel uitmaken van de autorisatieprocedure.

In de tweede plaats dient bij elke verstrekking vastgelegd te zijn aan welke geautoriseerde wordt verstrekt. Dat kan doordat de bewerker de identiteit van de geautoriseerde steeds in de berichten vermeld en doordat de verantwoordelijke voor de gegevensverstrekking eveneens steeds de identiteit van de geautoriseerde in de berichten vermeld. Het kenbaar maken van

---

¹ De bewerker kan daarnaast ook andere rollen hebben zoals vertaler van de gegevens en als verwerker van de gegevens. Het gegeven dat een organisatie voor een geautoriseerde gegevens verwerkt, kan aanleiding zijn voor de geautoriseerde om deze organisatie ook als ontvanger van de gegevens aan te wijzen. Dat is een manier om een samenwerkingsverband tussen overheidsinstanties van de taak waarvoor wordt samengewerkt van gegevens te voorzien.

² Bewerkers treden op voor relatief kleine geautoriseerde organisaties (notarissen, gerechtsdeurwaarders) maar ook voor organisaties die veel van hun administratief werk hebben uitbesteed (zoals bij pensioenfondsen). Veel geautoriseerden maken gebruik van de diensten van bewerker T&T die de mogelijkheid biedt om de gegevens via verschillende interfaces te leveren.

deze identiteit kan door een identificerend kenmerk te gebruiken zoals een uniek nummer of een unieke combinatie van gegevens zoals naam, naam gemachtigde, geboortedatum gemachtigde en dergelijke.

In de derde plaats dient er een controle uitgevoerd te worden door de centrale voorzieningen om vast te stellen of er daadwerkelijk sprake is van een autorisatie die verleend is en of daadwerkelijk de verstrekking van de gegevens door tussenkomst van de bewerker dient te geschieden. Anders gezegd: er dient authenticatie plaats te vinden van geautoriseerde en van bewerker. Voor het (geautomatiseerd) controleren van aanvragen tot gegevensverstrekking, is het wenselijk dat bij een gegevensaanvraag een referentie naar het van toepassing zijnde autorisatiebesluit wordt opgenomen of althans naar de inhoud daarvan zoals die digitaal in de BRP opgeslagen kan worden.³

Het kan ook zo zijn dat er gebruik wordt gemaakt van een identificerend middel waarvan het gebruik door toepassing van bepaalde technologische methoden in beginsel voorbehouden is aan de geautoriseerde. Dat kan bijvoorbeeld door gebruik te maken van een digitale handtekening. De geautoriseerde doet met behulp van dit certificaat een verzoek bij zijn bewerker. De bewerker geleidt het verzoek door naar de verantwoordelijke voor de basisregistratie waarbij het certificaat ertoe dient om aan te tonen dat het verzoek van de betrokken geautoriseerde afkomstig is. Deze verdergaande vorm van authenticatie wordt niet verplicht gesteld met name omdat kleine geautoriseerde partijen daardoor relatief zwaar worden belast.

Op dit moment is de praktijk gegroeid waarin de identiteit van de geautoriseerde niet in alle gevallen kon worden achterhaald zonder gebruik te maken van informatie die bij de bewerker berust. Het gevolg daarvan is dat aan de verplichting die voortvloeit uit artikel 3.22 alleen kan worden voldaan door een beroep te doen op de bewerker. Alhoewel gesteld kan worden dat zo een beroep mogelijk is, bijvoorbeeld doordat het een onderdeel uitmaakt van de verplichtingen waaraan de bewerker is gebonden bij zijn optreden voor een geautoriseerde, is dit niet in overeenstemming met de wet. Het kan immers voorkomen dat de bewerker failliet gaat en dat geen afdoende maatregelen zijn getroffen om bijvoorbeeld vijf jaar later alsnog de benodigde gegevens aan de burger te verstrekken. Het lijkt geen optie om in die situatie alsnog een beroep te doen op de geautoriseerde teneinde te achterhalen welke gegevensverstrekkingen vijf jaar geleden door hem zijn aangevraagd en ontvangen. Door het vastleggen van de identiteit van de geautoriseerde bij elke verstrekking kan aan deze situatie een einde worden gemaakt.

Merk op dat in de gevallen waarin er geen sprake is van een bewerker, de geautoriseerde gebruik dient te maken van een digitale handtekening.

Handelen van de bewerker

Een bewerker handelt onder verantwoordelijkheid van de geautoriseerde waarvoor hij bewerker is. Het is (dus) de verantwoordelijkheid van de geautoriseerde om de relevante regelgeving, zoals met name de WBP, in acht te nemen. Wanneer bijvoorbeeld een bewerker gegevens opslaat ten behoeve van later gebruik, dan moet dat opslaan worden gezien in het licht van de werkzaamheden die onder verantwoordelijkheid van de geautoriseerde worden

---

³ Een geautoriseerde kan op basis van het autorisatiebesluit voor meerdere doelen geautoriseerd zijn en over meerdere abonnementen beschikken. Het volstaat dan niet uitsluitend op partijID van de geautoriseerde te controleren.

verricht. Voor zover er sprake is van mogelijke handelen in strijd met de regelgeving, heeft het CBP een toezichthoudende taak.

Het geval kan zich voordoen dat een bewerker voor meer dan één geautoriseerde als bewerker optreedt. In het geval dat deze bewerker in zijn rol als bewerker voor geautoriseerde A gegevens ter beschikking stelt aan zichzelf in zijn rol als bewerker voor geautoriseerde B, dan moet dit beschouwd worden als het leveren van gegevens door geautoriseerde A aan geautoriseerde B. Deze levering van gegevens vindt plaats onder de WBP en niet onder de Wet brp. Het toezicht op deze aard van gegevensverwerking berust bij het CBP.^{4 5}

12.3 Protocolleren

Verplichting

De verplichting tot protocolleren vindt zijn grondslag in artikel 3.11 van de wet: “het bestuursorgaan dat verantwoordelijk is voor de verstrekking van gegevens houdt gedurende twintig jaren volgend op de verstrekking aantekening van de verstrekking.” Deze verplichting geeft niet aan wat de aard is van de aantekening. Er blijkt uit artikel 3.11 niet of de datum van verstrekking, de organisatie waaraan wordt verstrekt, de aard van de gegevens die worden verstrekt of zelfs welke gegevens zijn verstrekt moeten worden vastgelegd.⁶

De protocollering kan worden gebruikt om uitvoering te geven aan het bepaalde in artikel 3.22 (verstrekkingen mededelen) en om uitvoering te geven aan het bepaalde in artikel 3.23 (wijzigingen doorgeven). Eerst komt artikel 3.22 aan de orde.⁷

Mededelingen inzake verstrekkingen (artikel 3.22)

Het eerste lid van artikel 3.22 bepaalt dat het college aan betrokkene op diens verzoek mededeelt of hem betreffende gegevens gedurende twintig voorafgaande aan het verzoek uit de basisregistratie zijn verstrekt aan een overheidsorgaan of een derde. Hieraan kan invulling worden gegeven met behulp van de genoemde aantekening, ongeacht de vorm die deze aan neemt. De vraag of er gegevens over betrokkene zijn verstrekt kan immers met ‘ja’ of ‘nee’ beantwoord worden. Het tweede lid van artikel 3.22 bepaalt dat wanneer er over betrokkene gegevens zijn verstrekt, het college daarover desgevraagd schriftelijk mededeling doet aan betrokkene. Het college kan volstaan met een in algemene termen gestelde mededeling omtrent de verstrekking, tenzij het belang van de verzoeker daardoor onevenredig wordt geschaad. De artikelsgewijze toelichting op dit artikel meldt: “De bedoeling van dit recht is

---

⁴ Merk op dat indien een geautoriseerde geen gebruik maakt van zijn autorisatiebesluit er aanleiding is om contact met deze geautoriseerde op te nemen.

⁵ Dat laat onverlet dat deze handelswijze gevolgen kan hebben voor de bijdragen in de kosten van de uitvoering van de wet die geautoriseerden leveren. Op basis van gegevens over een bepaalde sector kan worden geraamd dat de typische bewerker in deze sector in de orde van grootte van 20% aan overlap in de populatie van de aangesloten organisaties heeft. Dat kan worden geconcludeerd op basis van circa 30 miljoen personen die bij een van de organisaties bekend zijn, zes miljoen personen waarmee een actieve relatie bestaat, ongeveer tien bewerkers en drie tot drieënhalf betrokken organisaties per persoon.

⁶ Er is een uitzondering op het houden van de aantekening van de verstrekking in het tweede lid van artikel 3.11 vastgelegd: de aantekening wordt niet gehouden bij verstrekking die nader bepaald worden in het besluit in verband met de veiligheid van de staat of de voorkoming, opsporing of vervolging van strafbare feiten.

⁷ Merk op dat protocollering te onderscheiden is van logging. Logging betreft een veelal technische vastlegging van berichten, gegevens en uitgevoerde handelingen met het oog op het herstellen van verloren reeds ingevoerde gegevens, uitgevoerde handelingen en dergelijke. De aard van de gegevens die bij logging worden bewaard, de wijze waarop zij worden bewaard, de termijn waarin ze worden bewaard en de wijze waarop zij toegankelijk zijn, worden (dus) bepaald op grond van technische overwegingen.

dat betrokkene de mogelijkheid heeft van controle op de rechtmatigheid van het gebruik van gegevens over hem.”

De vraag die zich nu voordoet is de interpretatie van de zinsnede: “een in algemene termen gestelde mededeling”. Een volledige mededeling zou bestaan uit de volgende gegevens: wanneer is verstrekt (op welke dag), aan wie is verstrekt (naam overheidsorgaan of derde) en welke gegevens zijn verstrekt (welke geboortedatum is verstrekt, welke naam). De mededeling wordt algemener naarmate gegevens uit deze drie categorieën minder gedetailleerd worden weergegeven. De controle op de rechtmatigheid van een verstrekking wordt echter direct bemoeilijkt zodra de volledigheid van de mededeling vermindert.⁸ Er moet derhalve rekening worden gehouden met de situatie dat het college niet kan volstaan met een in algemene termen gestelde mededeling.⁹

Er zijn twee manieren waarop gegevens over een verstrekking kunnen worden medegedeeld aan een betrokkene. De eerste manier bestaat erin dat de gegevensverstrekking in kwestie wordt vastgelegd ten behoeve van later gebruik. We duiden deze manier aan met ‘expliciete protocollering’. De tweede manier bestaat erin dat de gegevensverstrekking achteraf wordt gereconstrueerd uit andere informatie. In het bijzonder gaat het daarbij dan om de vastlegging van autorisatiebesluiten, de vastlegging van de gegevens die beschikbaar waren op een bepaald tijdstip voor verstrekking mogelijk in combinatie met de vastlegging de organisaties waaraan op een bepaald tijdstip gegevens zijn verstrekt. We duiden deze manier aan met ‘impliciete protocollering’.

Het voornaamste voordeel van expliciete protocollering is dat het een weergave vormt van hetgeen er feitelijk is geleverd. Het meest in het oog springende nadeel van expliciete protocollering is dat het voor alle leveringen een actie en daaropvolgend de opslag vereist terwijl het overgrote deel van de acties en van het opgeslagen materiaal niet wordt gebruikt.¹⁰

Bij impliciete protocollering is een in het oog springend voordeel dat er slechts inspanningen worden verricht in het geval daar daadwerkelijk behoefte aan is. De reconstructie die bij impliciete protocollering wordt uitgevoerd heeft echter zijn beperkingen:

1. Het kan voorkomen dat een partij op een bepaald moment gegevens geleverd krijgt waarbij deze gegevens slechts een deelverzameling vormen van de gegevens waarvoor de betrokken partij geautoriseerd is.¹¹
2. Het kan voorkomen dat er veranderingen plaatsvinden op de persoonslijst van betrokkene die een nauwgezette reconstructie onmogelijk maken. Dit kan optreden bij

---

⁸ Het weglaten van de identiteit van de partij waaraan is verstrekt, leidt ertoe dat de rechtmatigheid van de verstrekking in het geheel niet meer kan worden bepaald. Het weglaten van de waarde van de gegevens die zijn verstrekt, beïnvloedt de controle van rechtmatigheid in die zin dat niet nagegaan kan worden of metterdaad de waarden van de gegevens zoals deze op dat moment op de persoonslijst stonden, zijn verstrekt.

⁹ Er wordt gesproken over het college. De bepaling in artikel 3.22 is echter van overeenkomstige toepassing op de minister.

¹⁰ Merk op dat de opslag van alle verstrekkingen vanuit het perspectief van de bescherming van persoonsgegevens een extra uitdaging vormt.

¹¹ Een organisatie kan geautoriseerd zijn voor alle gegevens op de persoonslijst maar op een gegeven moment alleen de gegevens over de naam van betrokkenen opvragen. Een organisatie kan ook geautoriseerd zijn voor de gegevens ‘naam’ en ‘adres’ van alle ingezetenen en op een bepaald moment alleen deze gegevens opvragen voor mensen die in een bepaalde gemeente wonen. De beperking van de gegevens die worden opgevraagd ten opzichte van hetgeen opgevraagd mag worden, kan op grond van het autorisatiebesluit niet worden gereconstrueerd.

het verwijderen van gegevens bij adoptie (artikel 2.57) en geslachtswijziging (artikel 2.57).

3. Er kan sprake zijn van software overgangen, stelselwijziging en wijzigingen in de gegevensset waardoor het zonder goede documentatie en kennis uit de praktijk niet steeds mogelijk is om de reconstructie uit te voeren.¹²

Aan deze nadelen kan als volgt tegemoet worden gekomen:

- Ad 1. Aan dit bezwaar kan tegemoet worden gekomen door vast te leggen welke deelverzameling geleverd wordt.
- Ad 2. Wanneer deze veranderingen zich voordoen dan zou hiervan dusdanig aantekening gehouden kunnen worden dat de reconstructie alsnog mogelijk is. Deze werkwijze impliceert dat naast de persoonslijst gegevens beschikbaar worden gehouden terwijl deze gegevens op de persoonslijst verwijderd zijn. Hierdoor wordt echter in onvoldoende mate rekening gehouden met de rechten die betrokkenen hebben ten aanzien van de verwijdering van gegevens. In het geval van adoptie en geslachtsverandering dient betrokkene bij zijn verzoek om verwijdering op de hoogte worden gesteld van de consequenties hiervan met betrekking tot het naderhand doen van een verzoek als bedoeld in artikel 3.22. In het geval van een vreemde nationaliteit naast de Nederlandse nationaliteit dient een oplossing te worden gevonden bij de nadere duiding van de aard van verwijderen die hierbij aan de orde is.
- Ad 3. Dit vereist dat de verschillende logisch ontwerpen en de interpretatie daarvan goed worden bijgehouden en dat aan de reconstrueerbaarheid van de verstrekking expliciet aandacht wordt geschonken bijvoorbeeld in een apart hoofdstuk van het logisch ontwerp. In het geval van gegevens die verwijderd worden, wordt het gegeven bewaard als een verstrekkinggegevens (en niet op de persoonslijst) waardoor reconstructie achteraf mogelijk is.

Wanneer deze maatregelen worden getroffen dan bestaat er geen relevant verschil tussen de beide vormen van protocolleren vanuit het perspectief van het uitvoeren van artikel 3.22.

Er zou nog een verschil kunnen bestaan tussen de omvang van de structurele kosten van beide soorten van protocollering.¹³ Een schatting van de structurele kosten van de opslag van expliciete protocollering vereist onder meer een schatting van de omvang van het aantal verstrekkingen, van de berichtomvang bij vastlegging in een toekomstbestendig formaat en een schatting van de kosten per eenheid opslagruimte. De onzekerheid in deze drie parameters bedraagt meer dan een factor 10. Een schatting van de structurele kosten van impliciete protocollering vereist een schatting van het aantal keren dat een volledige mededeling verstrekt moet worden, een schatting van het daarmee gepaard gaande werk, een schatting van het aantal keren dat het daarbij gaat om een lastige reconstructie (bij veranderingen en software overgangen) en de daarmee gepaard gaande hoeveelheid werk. De

---

¹² Als gevolg van systeemwijzigingen kunnen gegevens verdwijnen (de bijhouding van gegevens wordt afgeschaft) en van vorm veranderen (twee gegevens worden samengevoegd in een nieuw gegeven, drie gegevens worden herrangschikt in twee nieuwe gegevens). Hiermee wordt het leveren van gegevens over verstrekkingen moeilijker en soms onmogelijk. Daarnaast kunnen er ook stelselwijzigingen voordoen zoals het optreden en/of verdwijnen van geheel nieuwe vormen van verstrekkingen zoals adresgeoriënteerde verstrekkingen.

¹³ De structurele kosten zijn de kosten die elk jaar weer terugkomen. Ze worden soms ook aangeduid met beheerkosten of met exploitatie kosten.

onzekerheid in deze parameters kan oplopen tot een factor 10. Een zinvolle kwantitatieve vergelijking van de structurele kosten behoort daarom niet tot de mogelijkheden.

Verstrekingen door gemeenten

Het ligt in de rede dat de verstrekkingen van gemeenten van gegevens uit de basisregistratie aan de eigen organen in het algemeen via gemeentelijke gegevensmagazijnen zullen verlopen. Dat betekent dat het hierbij niet gaat om verstrekkingen waarop de Wet BRP van toepassing is maar de WBP. Het voorgaande geldt echter niet voor de loketverstrekkingen. Het is goed mogelijk dat deze zullen plaatsvinden met behulp van raadplegingen van de BRP. Het gaat hierbij om relatief geringe aantallen. De protocollering hiervan kan het best geschieden door het expliciet vastleggen binnen de centrale voorzieningen van de raadplegingen voor zover deze ook tot een daadwerkelijke verstrekking hebben geleid. Raadplegingen zoals die in het kader van de bijhouding, behoeven niet geprotocolleerd te worden. want deze betreffen geen verstrekkingen.

Mededelen inzake wijzigingen (artikel 3.23)

Protocollering kan – in beginsel - ook worden gebruikt bij het geven van uitvoering aan het bepaalde in artikel 3.23. Dit artikel bepaalt dat van bepaalde wijzigingen die zijn doorgevoerd (op grond van 2.57, 2.58, 2.60 of 2.61) op schriftelijk verzoek van betrokkene mededeling wordt gedaan aan overheidsorganen en derden aan wie gedurende twintig jaren voorafgaand aan het verzoek en in de sedert dat verzoek verstreken tijd, de desbetreffende gegevens zijn verstrekt, tenzij dit onmogelijk blijkt of een onevenredige inspanning vraagt.

Om hieraan uitvoering te geven is het van belang te weten aan welke afnemers gegevens over betrokkene zijn verstrekt. Hiervoor is in ieder geval nodig dat wordt bijgehouden aan welke afnemers in de betrokken periode gegevens over betrokkene zijn verstrekt. Voorts lijkt het nodig dat wordt bijgehouden op welk moment gegevens zijn verstrekt om zo te kunnen bepalen of de gegevens zijn verstrekt voordat de hiervoor aangeduide wijziging heeft plaatsgevonden of daarna. Of bepaalde gegevens daadwerkelijk zijn verstrekt of dat er een autorisatiebesluit bestond op basis waarvan ze hadden kunnen worden verstrekt, lijkt minder essentieel. Welke gegevens er precies zijn verstrekt – dus welke gegevenswaarden – is voor de uitvoering van artikel 3.23 niet noodzakelijk.¹⁴

Conclusie

Op grond van het voorgaande kan worden vastgesteld dat voor de uitvoering van artikel 3.22 volstaan kan worden met impliciete protocollering, bestaande uit:

1. Het vastleggen van de datum van verstrekking, de geautoriseerde waaraan wordt verstrekt en het autorisatiebesluit op grond waarvan wordt verstrekt;
2. Het vastleggen van de selectiecriteria die bij een verstrekking van toepassing zijn;
3. Het vastleggen van verstrekkingen door gemeenten door het vastleggen van raadplegingen die ten behoeve daarvan worden gedaan voor zover deze daadwerkelijk tot een verstrekking hebben geleid.

Met het oog op de reconstructie van de verstrekkingen is van belang:

1. Op welk moment welk autorisatiebesluit van toepassing was;

---

¹⁴ Anders gezegd, de waarde van de gegevens is niet relevant. Wel relevant is dat het gegeven 'naam' is verstrekt, echter niet dat de naam 'Jansen' is verstrekt.

2. Welke autorisaties op welk moment van toepassing waren;
3. Het vastleggen van de systeemdocumentatie in het bijzonder betreffende wijzigingen die zich in de gegevensset voordoen.
4. Betrokkene bij een verzoek om verwijdering van gegevens er van op de hoogte stellen welke consequenties dit heeft voor het doen van een beroep op artikel 3.22.

12.4 Verstrekkingbeperking

Inleiding

Op grond van artikel 2.59 vermeldt het college op schriftelijk verzoek van een ingezetene een aantekening op de persoonslijst van betrokkene omtrent beperking van de verstrekking van gegevens aan derden. Deze aantekening inzake verstrekkingbeperking wordt – als hij van toepassing is - geëffectueerd door het gestelde in artikel 3.21 voor gegevensverstrekking op grond van artikel 3.3, 3.6 en 3.9. De toepasselijkheid van de aantekening inzake de verstrekkingbeperking wordt in bijlage 4 voor verstrekkingen op grond van artikel 3.3 en in bijlage 5 voor verstrekkingen op grond van artikel 3.6 vermeld. Voor verstrekkingen op grond van artikel 3.9 is de verstrekkingbeperking altijd van toepassing. Voor verstrekkingen op basis van artikel 3.6 kan van een verstrekkingbeperking die wel van toepassing is (op grond van bijlage 5) door het college onder omstandigheden worden afgeweken (zie lid 2 van artikel 3.21).¹⁵ In het onderstaande wordt de verstrekkingbeperking besproken in relatie tot de drie artikelen waarop deze van toepassing kan zijn.

Verstrekkingbeperking bij verstrekkingen in relatie met artikel 3.3

Het gaat hierbij om de systematische verstrekkingen door de minister. Het besluit BRP bevat in bijlage 4 een opsomming van de categorieën van derden met daarbij aangegeven of de verstrekkingbeperking van toepassing is. De minister besluit of daadwerkelijk gegevens worden verstrekt aan een individuele derde (in een zogeheten autorisatiebesluit).

De aantekening inzake verstrekkingbeperking kan worden vastgelegd door één aantekening (verder te noemen: aantekening T) die van toepassing is op alle derden die geautoriseerd zijn op grond van artikel 3.3¹⁶ in combinatie met een aantekening voor elke individuele derde die geautoriseerd is (verder te noemen: aantekening I).¹⁷ De betekenis daarvan is als volgt:

1. Als aantekening T is geplaatst, dan geldt voor elke individuele derde verstrekkingbeperking.
2. Als aantekening T niet is geplaatst, dan geldt voor elke individuele derde alleen een verstrekkingbeperking als de aantekening I is gezet.
3. Als een nieuwe derde wordt geautoriseerd dan geldt voor deze een verstrekkingbeperking als de aantekening T is geplaatst ook al wordt de aantekening I niet gezet.

Verstrekkingbeperking bij verstrekkingen in relatie tot artikel 3.6

¹⁵ Waar college staat kan op grond van het tweede lid van artikel 2.81 ook de minister worden gelezen in combinatie met het lezen van niet-ingezetene in plaats van ingezetene.

¹⁶ Het is in beginsel ook mogelijk om aantekeningen voor elk van de categorieën genoemd in bijlage 4 te maken. Het is vanuit de wet en het besluit echter niet nodig om dat mogelijk te maken.

¹⁷ Er kan dus geen individuele verstrekkingbeperking ('I') worden vastgelegd betreffende derden die niet geautoriseerd zijn maar in beginsel ooit wel geautoriseerd zouden kunnen worden.

Het gaat hierbij om de zogeheten plaatsonafhankelijke verstrekkingen door het college van burgemeester en wethouders. Het besluit BRP bevat in bijlage 5 een opsomming van de categorieën van derden met daarbij aangegeven of de verstrekkingsovereenkomst van toepassing is. Elk college kan besluiten of gegevens worden verstrekt aan een individuele derde die in een van de genoemde categorieën valt.

De verstrekkingsovereenkomst wordt op dezelfde manier vorm gegeven als bij de verstrekkingen op grond van artikel 3.3. De aantekening T is dus ook hier van toepassing en daarnaast kan bij elke individuele derde een aantekening I worden geplaatst. De naam en andere gegevens ter identificatie van de derde waarvoor een verstrekkingsovereenkomst geldt dient landelijk beschikbaar te zijn. Anders kan een derde door zich te voegen bij een andere gemeente, alsnog gegevens over betrokkene verkrijgen. Anders gezegd: de verstrekkingsovereenkomst dient ook een plaatsonafhankelijk karakter te hebben. De vastlegging van de naam van de derde hoeft geen uitputtende controles te omvatten. Bij het vastleggen van de identificerende gegevens dient wel te worden nagegaan of de betrokken derde geautoriseerd is voor systematische verstrekking door de minister.

Gezien het feit dat het hierbij gaat om plaatsonafhankelijke verstrekkingen, blijft een aantekening inzake verstrekkingsovereenkomst van kracht ongeacht een verhuizing van betrokkene waardoor een ander bestuursorgaan verantwoordelijk wordt voor de bijhouding. Merk op dat een college kan beslissen om de verstrekkingsovereenkomst te doorbreken middels een beschikking. Zo een beschikking heeft alleen betrekking op de verstrekking van gegevens door het college dat de beschikking heeft getroffen en niet op de verstrekking door een ander college of door de minister.

Verstrekkingsovereenkomst bij verstrekkingen in relatie tot artikel 3.9

Het gaat hierbij om de verstrekkingen door het college van burgemeester en wethouders van de bijhoudingsgemeente. Een college kan bij gemeentelijke verordening werkzaamheden aanwijzen met een gewichtige maatschappelijk belang ten behoeve waarvan gegevens uit de basisregistratie kunnen worden verstrekt. De verordening bepaalt tevens de categorieën van derden die voor de verstrekking in aanmerking komen.

De verstrekkingsovereenkomst wordt op dezelfde manier vorm gegeven als bij de verstrekkingen op grond van artikel 3.3. De aantekening T is dus ook hier van toepassing en daarnaast kan bij elke individuele derde een aantekening I worden geplaatst. De naam en andere gegevens ter identificatie van de derde waarvoor een verstrekkingsovereenkomst geldt dient landelijk beschikbaar te zijn. Anders kan een derde door zich te voegen bij een andere gemeente, alsnog gegevens over betrokkene verkrijgen.¹⁸ Anders gezegd: de verstrekkingsovereenkomst dient ook een plaatsonafhankelijk karakter te hebben. De vastlegging van de naam van de derde hoeft geen uitputtende controles te omvatten. Bij het vastleggen van de identificerende gegevens dient wel te worden nagegaan of de betrokken derde geautoriseerd is voor systematische verstrekking door de minister.

Bij een verhuizing naar een andere gemeente blijft verstrekkingsovereenkomst van kracht. Het is immers goed mogelijk dat dezelfde derde ook gegevens verstrekt krijgt van het college van de

---

¹⁸ Een derde kan immers in beginsel in de ene gemeente een beroep doen op verstrekking op grond van artikel 3.9 en in een andere gemeente op grond van artikel 3.6.

nieuwe woongemeente van betrokkene.¹⁹ Het ligt echter wel in de rede dat het college van de nieuwe woongemeente betrokkene vraagt om de aantekeningen betreffende verstrekkingsovereenkomst te bezien met het oog op nieuwe aantekeningen en met het oog op het laten vervallen van bestaande aantekeningen.²⁰

Overige aspecten

Het aanvragen van een verstrekkingsovereenkomst geschiedt door of namens een betrokkene bij de verantwoordelijke voor de bijhouding van zijn persoonslijst. Er wordt dan verstrekkingsovereenkomst aangevraagd waarbij het zowel om de systematische verstrekking, de plaatsafhankelijke verstrekking als ook de verstrekking door het college kan gaan. De verstrekkingsovereenkomst heeft betrekking op derden zoals deze aangeduid worden in de van toepassing zijn besluiten, dat wil zeggen met inbegrip van de taak of taken waar de verstrekking op gebaseerd is.

De betrokkene kan een algemene verstrekkingsovereenkomst T aanvragen en hij kan voor individuele derden een verstrekkingsovereenkomst I aanvragen. De aantekening betreffende verstrekkingsovereenkomst wordt centraal opgeslagen, ze maakt immers deel uit van de persoonslijst.

Tijdens de overgangsperiode kan de bestaande mogelijkheid tot verstrekkingsovereenkomst niet voorzien in de hiervoor aangegeven mogelijkheden. In het bijzonder wanneer een ingeschrevene verhuist van een gemeente met de nieuwe voorziening naar een gemeente met de bestaande voorziening, worden de mogelijkheden die betrokkene tot zijn beschikking heeft ingeperkt. Het is van belang dat hieraan communicatief aandacht wordt besteed.

12.5 Steekproeftrekking

Waar gaat het om?

Bij een steekproeftrekking worden niet gegevens over alle objecten of subjecten geselecteerd maar een bepaalde fractie of gedeelte van de objecten of subjecten. Een steekproeftrekking van een op tienduizend op een groep personen betekent dat een op de tienduizend personen wordt geselecteerd. Een steekproeftrekking van een op de duizend op een collectie goederen, betekent dat slechts een op de duizend goederen wordt geselecteerd voor verdere behandeling. Die verdere behandeling kan bij goederen bestaan uit bijvoorbeeld een inspectie van de kwaliteit van de goederen. Bij een steekproeftrekking op personen kan de verdere behandeling bestaan uit het benaderen van de betrokken personen ten behoeve van wetenschappelijk onderzoek. Ze kan ook bestaan uit het benaderen van de betrokken personen met een ander oogmerk.

Steekproeven kunnen select zijn en ze kunnen aselekt zijn. Bij een aselekt steekproef wordt nagestreefd dat de objecten of subjecten die in de steekproef vallen een getrouwe afspiegeling vormen van het totaal. Een eenvoudige manier om dat te bewerkstelligen is om met behulp van een random generator de keuze van elk te selecteren element door het toeval te laten bepalen. Stel dat we te maken hebben van een steekproef van een op zes, dan zou bij elk potentieel te selecteren element een dobbelsteen geworpen kunnen worden. Is de uitkomst van

---

¹⁹ Merk op dat een burger een verstrekkingsovereenkomst aanvraagt met betrekking tot een derde en geen verstrekkingsovereenkomst betreffende derden die in een bepaalde gemeentelijke verordening is vermeld.

²⁰ Merk op dat er geen grondslag is om een verstrekkingsovereenkomst ambtshalve te laten vervallen.

de worp een zes dan valt dit element in de steekproef en anders niet. Voor steekproeven met een andere fractie, kan zo'n dobbelsteen worden gesimuleerd door een random generator.²¹

Steekproeven en de BRP

Het nemen van een steekproef van met behulp van de BRP, kan op verschillende manieren worden opgezet. Hieronder worden vijf manieren beschreven.

De eerste manier bestaat erin dat de gegevens over de betrokken populatie wordt geleverd aan de organisatie die de steekproef nodig heeft. De betrokken organisatie voert vervolgens zelf de steekproef uit. Deze manier vereist dat de betrokken organisatie geautoriseerd is voor de gegevens over de betrokken populatie. Als de betrokken organisatie alleen voor deze steekproef geautoriseerd moeten worden, dan valt te bezien op welke wijze het betrokken autorisatiebesluit vorm gegeven zou moeten worden. De betrokken organisatie heeft immers niet de gegevens van de gehele populatie nodig maar slechts die van een fractie van de betrokken populatie.

De tweede manier om een steekproef te nemen van de betrokken populatie bestaat erin dat de benodigde fractie door de minister aan de betrokken organisatie wordt geleverd. De steekproeftrekking wordt dan uitgevoerd door de minister volgens een voorschrift dat door de betrokken vragende organisatie wordt geleverd. De vraag is nu aan welke eisen dit voorschrift dient te voldoen. Is het bijvoorbeeld toegestaan dat het voorschrift een random generator bevat die gebruik maakt van andere gegevens dan die in de basisregistratie zijn opgeslagen? Bij andere gegevens kan bijvoorbeeld worden gedacht aan de tijd in milliseconden of aan een reeks (door de vragende organisatie geproduceerde) getallen die bepalend zijn voor het al dan niet in de steekproef vallen van een bepaald element. Het voorschrift zou ook gebruik kunnen maken van een bewerking van de gegevens in de basisregistratie. Zo zou het voorschrift kunnen bepalen dat een persoon in de steekproef valt wanneer de som van de cijfers van zijn burgerservicenummer deelbaar is door zeven.

De derde manier bestaat erin dat de steekproef niet wordt getrokken op de basisregistratie zelf maar op een (intermediair) bestand dat in voldoende mate gegevens bevat uit de basisregistratie om een steekproef mogelijk te maken. Er vindt dan eerst een levering plaats aan de organisatie die verantwoordelijk is voor het intermediaire bestand, vervolgens vindt de steekproeftrekking plaats en tenslotte wordt het resultaat geleverd aan de vragende organisatie. Steekproeftrekking en levering van het resultaat vinden daarbij niet plaats onder de BRP maar onder de WBP. Het is niet onaannemelijk dat bijvoorbeeld het CBS op die wijze werkt voor haar steekproeven. Ook andere grote uitvoeringsorganisaties die de beschikking hebben over een bestand met de gegevens in de BRP over hun doelgroep, kunnen zelf een steekproef uitvoeren. De vraag is in hoeverre het aannemelijk is dat er andere organisaties zijn die niet langs deze wijze kunnen voorzien in hun behoefte aan een steekproef.

De vierde manier bestaat erin dat uit de BRP geanonimiseerde gegevens die nodig zijn voor de steekproeftrekking worden geleverd aan een organisatie. Deze organisatie voert de steekproef uit en levert aan de minister gegevens terug die het mogelijk maken dat de minister met behulp van een zeer eenvoudig voorschrift de steekproeftrekking uitvoert. Een voorbeeld hiervan start bij de behoefte aan een steekproef die gestratificeerd is naar geslacht, leeftijd en

---

²¹ In de gevallen waarin de representatieve vertegenwoordiging van objecten of subjecten in de steekproeftrekking van bijzonder belang is, kan gebruik worden gemaakt van zogenaamde gestratificeerde steekproeven.

COROP gebied. Vanuit de BRP wordt een bestand gemaakt dat van elke ingeschrevene alleen de gegevens geslacht, geboortedatum en woongemeente bevat. Voor elke ingeschrevene wordt voorts een uniek kenmerk meegeleverd dat de ingeschrevene uniek onderscheidt van andere ingezetene maar dat geen informatie over de ingeschrevene bevat. Dat kan bijvoorbeeld een irreversibele hash van het burgerservicenummer zijn. De ontvangende organisatie leidt uit geboortedatum en woongemeente de benodigde gegevens leeftijd en COROP gebied af, trekt de gestratificeerde steekproef en levert aan de minister de lijst van unieke kenmerken die corresponderen met ingeschrevenen die in de steekproef vallen. De minister selecteert met behulp van genoemde unieke kenmerken de ingeschrevenen die in de steekproef vallen.

De vijfde manier bestaat erin dat eerst bepaald wordt welke gegevens nodig zijn voor de steekproef. In ieder geval is voor het benaderen van ingeschrevenen het adres nodig. Een andere benaderingswijze biedt de basisregistratie niet. Een steekproeftrekking is dus op te vatten als een trekking van een aantal adressen op het geheel van adressen dat de BRP bevat. Dat geheel onderscheidt zich met uitzondering van enige speciale gevallen (daklozen, niet voor bewoning geschikte adressen) niet significant van de collectie van woonadressen die de BAG bevat. De eerste stap zou erin kunnen bestaan dat er een steekproeftrekking op de BAG wordt uitgevoerd. Met behulp van die informatie kan de geselecteerde doelgroep worden benaderd. Voor zover het voor het benaderen van de doelgroep nodig is over gegevens over de personen te beschikken, is het mogelijk om de geselecteerde adressen als basis voor een selectie uit de basisregistratie te gebruiken zodat de combinatie naam en adres geleverd kan worden.

Soorten steekproeven

Steekproeven kunnen een eenvoudige opzet hebben maar ze kunnen ook gecompliceerd zijn. Complicaties treden veelal op wanneer wordt getracht om representativiteit te verwezenlijken van categorieën subjecten of objecten. Daarbij wordt bijvoorbeeld technieken als stratificatie gehanteerd. Bij stratificatie varieert de steekproeffractie naar gelang de categorie waarin het subject of het object zich in bevindt. Hierdoor wordt het voorschrift voor de steekproeftrekking complexer. Dat heeft zowel gevolgen voor de juridische beoordeling van de toelaatbaarheid van de steekproef als voor de implementatie ervan. De toelaatbaarheid van een complex voorschrift is lastig te beoordelen omdat het zowel juridische kennis van de BRP als kennis van steekproeftechnologie vereist. Een complex voorschrift is voorts niet eenvoudig te implementeren, omdat het zowel kennis van steekproeftechnologie als kennis van ICT vereist.

Voorts wordt kan de steekproeftrekker – al dan niet terecht - aangesproken worden op het eindresultaat van het onderzoek dat op basis van de steekproef wordt uitgevoerd. Naarmate de complexiteit van de steekproef stijgt, kan de kans hierop toenemen. Het ligt daarom niet voor de hand dat complexe steekproeven door de minister op de BRP uitgevoerd zullen worden.

Conclusie

Onder het begrip steekproef valt een grote verscheidenheid aan concrete situaties. Het is niet mogelijk om te stellen dat alle steekproeven wel respectievelijk niet mogelijk zijn onder de wet BRP. Beantwoording van de vraag of een bepaalde steekproef mogelijk is onder de wet BRP vereist meer informatie over de aard van de steekproef. Die informatie dient voor de beantwoording van de volgende vragen:

1. Kan de steekproef worden uitgevoerd als een selectie waarbij (uitsluitend) gebruik wordt gemaakt van de gegevens op de persoonslijst?
2. Kan de steekproef dusdanig worden uitgevoerd dat de minister geen mede verantwoordelijkheid voor de resultaten gaat dragen?
3. Kan in de steekproef worden voorzien door inschakeling van een andere partij?

Voorts is het niet helder zonder aanvullende informatie of het beleidsmatig wenselijk is dat uitbreiding van de mogelijkheden om steekproeven getrokken worden uit de basisregistratie wordt nagestreefd. Daartoe zou in ieder geval meer inzicht moeten bestaan in:

1. Welke behoefte bestaat er om voor welke verschillende soorten steekproeven gebruik te maken van de BRP?
2. Welke mogelijkheden bestaan er om andere partijen in te schakelen voor de uitvoering van steekproeven?
3. Voorziet een mogelijkheid tot steekproeven in het verminderen van de inbreuken op de bescherming van de persoonlijke levenssfeer?

12.6 Aanvullende diensten

Er bestaan wensen met betrekking tot de levering van aanvullende diensten aan afnemers die de verstrekking van gegevens (kunnen) overstijgen. Hieronder worden twee casussen behandeld:

1. Gebruik van andere begrippen

Afnemers hebben in bepaalde gevallen behoefte aan de levering van gegevens waarbij de omschrijving van de gegevens beter aansluit bij hun belevingswereld. Aan die behoefte kan tegemoet worden gekomen door afnemers een keuze mogelijkheid te bieden die enerzijds de genoemde aansluiting bij hun belevingswereld beoogt en anderszijds de relatie met de begrippen van de BRP verzekert en die de ambiguïteit van de vraag elimineert. Als voorbeeld volgen hier twee selectieverzoeken:

- a. Het verzoek kan zijn om gegevens verstrekt te krijgen over alle personen die gepensioneerd zijn in de afgelopen maand. Aangezien gepensioneerd zijn een begrip is waarvan de definitie in de loop van de tijd kan variëren (zie de huidige discussie over de AOW) en mogelijk ook per sector verschillen kent (zie de pensioengerechtigde leeftijd in de sector defensie), is deze vraag niet zonder meer te operationaliseren. Door de vraag te herformuleren naar de huidige en meest breed gebruikte definitie van het begrip gepensioneerd (“alle personen die in de afgelopen maand 65 jaar zijn geworden”), ontstaat een selectiecriterium dat aansluit op het begrippenkader van de BRP.
- b. Een ander verzoek kan zijn om alle gegevens betreffende het gezin van een bepaald persoon te verkrijgen. Hierbij is het zaak om het begrip ‘gezin’ nader in te vullen. Dat kan door bijvoorbeeld alle personen daaronder te vatten die eenzelfde woonadres hebben en in een bepaalde familierechtelijke verhouding tot elkaar staan (bijvoorbeeld de partners en de kinderen). Ook hierbij dient de herformulering ertoe om aansluiting te krijgen bij de begrippen die in de BRP worden gehanteerd.

Deze herformuleringen impliceren overigens niet dat de verplichting tot terugmelding komt te vervallen als de bij de herformulering gebruikte en dus impliciet geleverde gegevens daar aanleiding toe geven.

2. Initialen en afgekorte adressen

Afnemers zien als een van de voordelen van de BRP dat ze de gegevens kunnen gebruiken om hun doelgroep via post te benaderen. Voor het adresseren van post is een aantal conventies aanwezig. Twee daarvan betreffen het gebruik van de initialen van personen en het gebruik van afgekorte straatnamen. Voor beide gevallen geldt dat de BRP deze gegevens zelf niet bevat.²² In het geval van initialen is niet gekozen voor opname op de persoonslijst omdat er geen systeem van brondocumenten hiervoor bestaat. Initialen vormen bijvoorbeeld geen onderdeel van een geboorteakte. Voorts zijn initialen niet eenduidig af te leiden uit de voornamen van een persoon. Wanneer de BRP deze gegevens wel zou kunnen leveren, dan kan dat voor een aantal uitvoeringsorganisaties efficiëntiewinst opleveren. Ze kunnen dan volstaan met het overnemen van deze gegevens. Levering van deze gegevens is denkbaar waarbij de volgende randvoorwaarden in acht te nemen zijn:

1. Het betreft geen gegevensverstrekking in de zin van de wet BRP. Het gaat om de levering van aanvullende gegevens. Er is ook geen verplichting tot gebruik of tot terugmelding. Er zijn geen kwaliteitsmaatstaven op de gegevens van toepassing, die betreffen immers de ten grondslag liggende gegevens (voornamen en adressen).
2. De wijze waarop de gegevens worden afgeleid van de voornamen respectievelijk adresgegevens geschiedt volgens standaards die voor Nederland of voor overheidsorganisaties zijn vastgesteld (of waarvan de vaststelling op korte termijn valt te verwachten).

---

²² De BRP bevat wel afgekorte straatnamen. Wanneer in de lokale BAG naast de straatnaam ook een afgekorte straatnaam is opgenomen wordt deze overgenomen uit de BAG.

9.14 Verwijderen van gegevens in relatie tot bewaartermijnen en archiveren²³

Voor de verwerking van gegevens in de basisregistratie worden in voorkomende gevallen geschriften en andere bescheiden gebruikt.²⁴ Op grond van artikel 6 lid 4 kunnen regels betreffende de bewaartermijn van deze zaken worden gesteld. Deze regels vinden hun neerslag in de bijlage bij de Regeling BRP die de bewaartermijnen bevat. Doelstelling van deze regels is om te verzekeren dat de geschriften en andere bescheiden voldoende lang ter beschikking staan om geraadpleegd te kunnen worden in het geval van het optreden van eventuele onvolkomenheden in de bijhouding. Afhankelijk van de aard van de geschriften en bescheiden zijn verschillende bewaartermijnen vastgelegd.

Na afloop van de bewaartermijnen wordt het gestelde in de Archiefwet en de daarbij horende nadere regelgeving van kracht. Ook hierbij horen regels betreffende de bewaring en (dus) de vernietiging van geschriften en andere bescheiden. Het betreft hierbij met name de zogeheten selectielijsten die worden opgesteld en vastgesteld door de verantwoordelijken.²⁵ De selectielijsten bevatten de criteria met behulp waarvan bepaald moet worden wanneer welk document vernietigd kan worden.²⁶

Het proces waarbij wordt bepaald met behulp van de selectielijst welke geschriften en dergelijke vernietigd kunnen worden, kan in voorkomende gevallen enige tijd vergen. Ook het logistieke proces van vernietiging kan enige tijd vergen. De vernietiging hoeft daarom in de praktijk niet ogenblikkelijk plaats te vinden.

Aangezien het bij deze geschriften en andere bescheiden ook kan gaan om digitale kopieën, betekent het voorgaande dat de BRP voorzieningen om moeten kunnen gaan met het vernietigen van bescheiden en andere geschriften.²⁷ Merk op dat dit gezien het beslag dat gedigitaliseerde informatie kan leggen op ICT voorzieningen en de daarmee gepaard gaande kosten, een vorm van vernietiging van gedigitaliseerde informatie zonder meer in de rede ligt.

Voor zover bepaalde informatie niet wordt genoemd of geïmpliceerd in de bijlage betreffende de bewaartermijnen, dan geldt hiervoor (direct) de Archiefwet.

Voor wat berichten van de IND betreft, geldt dat deze berichten direct onder de Archiefwet vallen. Bij het binnen enige dagen vernietigen van deze berichten moeten de regels van de Archiefwet worden nageleefd.

9.15 Gebruik van technische sleutels binnen berichtcycli

Er zijn diverse processen waarbij in de eerste stap informatie in de BRP gezocht wordt om vervolgens in de tweede stap met deze informatie iets te doen. Hierbij valt te denken aan het

---

²³ Deze paragraaf gaat niet in op het verwijderen of vernietigen van algemene gegevens of administratieve gegevens. Voor deze gegevens geldt het gestelde in het derde en vierde lid van artikel 2.7.

²⁴ Uit de formulering van het besluit en de toelichting daarop volgt dat het hierbij niet alleen originelen van bijvoorbeeld buitenlandse paspoorten gaat maar ook om kopieën daarvan.

²⁵ Selectielijsten worden opgesteld door de verantwoordelijke voor de betrokken geschriften. Ze worden vastgesteld door de of namens de bewindspersoon verantwoordelijk voor de Archiefwet.

²⁶ Het ligt in de rede dat elke bijhoudingsverantwoordelijke zelf zijn selectielijst opstelt. Dat kan natuurlijk wel gebeuren met behulp van een model selectielijst. In de praktijk blijkt de selectielijst bijna geheel overeen te stemmen met de bijlage betreffende de bewaartermijnen.

²⁷ Er dient dus of (expliciete) functionaliteit te zijn voor het vernietigen of de beheerder moet de mogelijkheid hebben geschriften en dergelijke te vernietigen.

zoeken van twee personen om deze daarna middels een bijhoudingsbericht als gehuwd te registreren. Maar ook aan zoeken van informatie om deze daarna in onderzoek te zetten of te corrigeren.

De resultaten van de eerste stap (het zoeken) worden voorzien van technische sleutels. Als het antwoord op de zoek vraag bijvoorbeeld een tweetal personen betreft dan wordt bij iedere persoon een technisch sleutel geleverd. Betreft het antwoord een serie adressen dan wordt bij ieder adres een technisch sleutel geleverd. Dit nummer kan vervolgens in de tweede stap gebruikt worden om de informatie die gezocht is eenduidig te identificeren.

Deze werkwijze heeft als voordeel dat er gewerkt kan worden met generieke berichten voor processen zoals het in onderzoek zetten van gegevens, ongeacht of het gaat over adressen, nationaliteiten of geboortedata. Adressen, nationaliteiten en geboortedata worden immers, zonder de technische sleutel, op volstrekt verschillende wijzen geïdentificeerd. Het tweede voordeel is dat bij (potentiële) aanwezigheid van dubbele toegekende burgerservicenummers of A-nummers de juiste persoon door de technische sleutel aangewezen kan worden. Dit staat uiteraard los van het feit dat een situatie met dubbele nummers uitermate onwenselijk is en middels andere maatregelen indien mogelijk voorkomen dient te worden.

Om te zorgen dat de technische sleutels niet de plaats in nemen van bijvoorbeeld het BSN of het A-nummer, worden de technische sleutels die in potentie op een uniek persoon herleidbaar zijn, slechts gedurende een beperkte periode van 24 uur bruikbaar en worden ze gekoppeld aan de partij die de bijhouding heeft geïnitieerd. Voor sleutels die horen bij adressen en nationaliteiten is deze maatregel niet nodig omdat deze sleutels niet gebruikt kunnen worden om gegevens tot personen te herleiden en daardoor dus niet als alternatief persoonsnummer gebruikt kunnen worden.

9.16 Samenwerking tussen gemeenten

Gemeenten kunnen op verschillende manieren samenwerken. Gedacht kan worden aan samenwerkingsverbanden onder de WGR maar ook aan andere samenwerkingsverbanden. Samenwerking kan betrekking hebben op de bijhouden van de BRP. De ondersteuning door de BRP hiervan kan als volgt verlopen.

Voor het uitvoeren van bijhoudingsactiviteiten, worden (veelal) ambtenaren van een gemeente door het college geautoriseerd. Dat betekent dat van een ambtenaar wordt vastgelegd dat hij bepaalde functies van bepaalde burgerzakenmodules kan gebruiken. Wanneer een ambtenaar inlogt op zo'n applicatie, wordt nagegaan of hij geautoriseerd is en zo ja voor welke functionaliteiten. Dat geldt natuurlijk niet alleen voor ambtenaren. Ook uitzendkrachten en andere personen die geen ambtenaar zijn maar wel (tijdelijk) bijhoudingsactiviteiten moeten verrichten, worden geautoriseerd en deze autorisatie wordt gecontroleerd voordat toegang tot de bewuste ICT-voorzieningen wordt verleend. In het geval dat gemeenten een vorm van samenwerking hebben, kan het wenselijk zijn dat ze voor elkaars bevolking bijhoudingen mogen uitvoeren. Hiertoe moeten ze dan geautoriseerd worden. Dat moet geen probleem zijn: wat voor uitzendkrachten kan, moet ook voor ambtenaren van een andere gemeente kunnen. Een verdergaande vorm van ondersteuning, bijvoorbeeld door een 'centrale' registratie van samenwerking en daaruit afgeleide autorisaties is contraproductief. Ze ondergraaft de gemeentelijke verantwoordelijkheid en tendeert naar het bevorderen van bureaucratie.

9.17 Sleutels t.b.v. deelautorisaties

Het is toegestaan dat een college meerdere sleutels (PKI-overheidscertificaten) laat registreren ten behoeve van bijhouding of levering van gegevens. Per sleutel kan door het college aangegeven worden welke functionaliteit de sleutel ontsluit. Bij bijhouding kan bijvoorbeeld gedacht worden aan een aparte sleutel die toegang geeft tot de functionaliteit in de BRP rond naturalisatie procedures. Een dergelijke sleutel zou door het college verstrekt kunnen worden aan een andere college dat dergelijke procedures voor het college uitvoert. In het kader van leveren kan gedacht worden aan aparte sleutels voor verschillende binnengemeentelijke afdelingen waarbij iedere sleutel toegang geeft tot een set diensten en gegevens die optimaal aansluit bij de behoeften en rechten van deze afdeling.